

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-11-13

Vår referens

Mikael Lindberg

HR-konsult

mikael.lindberg@malmo.se

Remiss Utbildningsdepartementet - Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar (Universitetskanslersämbetets Delrapport 2023:1 och Slutrapport 2023:22) GRF-2025-12434

Sammanfattning

Grundskolenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över promemorian *Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar*. Förslagen kompletterar tidigare promemoria *Utökade registerkontroller inom utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter*, som nämnden yttrade sig över under våren 2025 (GRF-2025-6184 och STK-2025-712).

Grundskoleförvaltningen delar utredarens bedömning att barn och elever befinner sig i en särskilt sårbar position och i beroendeställning gentemot pedagogisk personal och andra yrkesgrupper inom skolans verksamhet. Det är därför av största vikt att säkerställa ett effektivt skydd mot våld, övergrepp och otillbörlig påverkan. Utredaren framhåller att de föreslagna åtgärderna har utformats med barnets bästa som vägledande princip.

Vidare bedöms förslagen inte medföra nya åtaganden för kommuner och inte heller inskränka den kommunala självstyrelsen.

Grundskolenämnden begränsar sitt yttrande till de delar som påverkar nämndens verksamhetsområde, vilket avser utökningen av utbildningar som bör omfattas av belastningskontroll inför antagning. Nämnden ställer sig positiv till dessa förslag.

Förslag till beslut

1. Grundskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande och skickar detsamma till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- [Här kommer namnet på de handlingar som ligger till grund för beslutsförslaget hämtas in automatiskt. Du behöver inte skriva något under denna rubrik.]

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2025-11-14

Grundskolenämnden 2025-11-25

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Utbildningsdepartementet har presenterat en ny promemoria, *Registerkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar* (U2025/01933), med kompletterande förslag efter att flera remissinstanser framfört att fler utbildningar bör omfattas av reglerna om avskiljande av studenter. Syftet med promemorian är att stärka skyddet för barn och elever genom att utöka kravet på belastningsregisterkontroll inför antagning till fler högskoleutbildningar som leder till yrken inom skolväsendet och hälso- och sjukvården.

Tidigare utredningar har föreslagit att registerkontroll ska gälla utbildningar som leder till förskollärarexamen, grundläraresexamen, ämnesläraresexamen och yrkesläraresexamen. Den aktuella promemorian föreslår att även utbildningar som leder till specialläraresexamen, specialpedagogexamen och studie- och yrkesvägledarexamen ska omfattas. Dessutom föreslås att kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk utbildning som leder till motsvarande behörighet ska inkluderas. En väsentlig förändring är att undantaget för vidareutbildningar enligt den s.k. VAL-förordningen tas bort, vilket innebär att även obehöriga lärare som antas till kompletterande utbildningar för legitimation ska omfattas av kontrollen.

Utredningen framhåller barnets bästa som vägledande princip. Barn och elever befinner sig i en särskilt sårbar position och är beroende av pedagogisk personal och andra yrkesgrupper inom skolans verksamhet. Denna beroendeställning förstärker behovet av att skapa trygga och säkra miljöer där barnets rättigheter alltid står i centrum. Ett effektivt skydd mot våld, övergrepp och otillbörlig påverkan är avgörande, både i den fysiska och digitala skolmiljön. Grundskoleförvaltningen delar denna bedömning och anser att förslagen är en viktig förebyggande åtgärd för att säkerställa att personal som arbetar nära elever uppfyller högt ställda krav på lämplighet och integritet.

Promemorian innehåller följande huvudsakliga förslag som grundskolenämnden tar ställning till:

- **Förslag till lag om ändring i lagen (2026:000) om ändring i högskolelagen (1992:1434), om ändring i lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda examina, om ändring i högskoleförordningen (1993:100).** Lydelsen i dessa ändras från *vissa lärarutbildningar och hälso- och sjukvårdsutbildningar till utbildningar som leder till behörighet för vissa yrken inom skolväsendet eller hälso- och sjukvården.*
- **Förslag till förordning om ändring i förordningen (2026:000) om kontroll i belastningsregistret inför antagning till vissa högskoleutbildningar (1-2§ och 4§).** För att utöka kretsen av utbildningar som omfattas, inklusive speciallärare, specialpedagoger och studie- och yrkesvägledare samt kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk utbildning som leder till motsvarande behörighet
- **Förslag att undantag för VAL-förordningen tas bort.** Tidigare undantag för kontroll i belastningsregistret inför antagning avseende vidareutbildning av lärare och pedagogisk personal inom förskolan som leder till lärar- eller förskollärarexamen exempelvis VAL tas bort
- **Justeringar i högskoleförordningen** för att säkerställa en enhetlig tillämpning av bestämmelserna.

Förslagen bedöms inte innebära några nya åtaganden för kommuner eller inskränkningar i den kommunala självstyrelsen, vilket gör dem genomförbara inom befintliga strukturer. Grundskolenämnden avgränsar sitt yttrande till de delar som direkt berör skolväsendet och föreslås tillstyrka samtliga förslag i promemorian.

Sammanfattningsvis anser Grundskolenämnden att utökningen av utbildningar som omfattas av belastningsregisterkontroll inför antagning är en nödvändig och proportionerlig åtgärd för att stärka tryggheten för barn och elever.

Ansvariga

[Här kommer namnet på de chefer som i systemet har godkänt ärendet inför nämnd att hämtas in automatiskt. Du behöver bara skriva något under denna rubrik om du INTE kommer att få ärendet godkänt digitalt.]